

Groene toetsen verhogen welzijn medewerkers

Op 20 september 2018 ondertekende Peter Baeten, adjunct-directeur-generaal van SCK•CEN, de Green Deal 'bedrijven en biodiversiteit'. Met de ondertekening van die green deal engageert het onderzoekscentrum zich om zijn domein ecologischer te beheren. Een win-win-situatie voor natuur én medewerker.

Het domein van SCK•CEN strekt zich uit over 371 hectare. "371 hectare aan unieke fauna en flora", aldus Staf Bosch, beheerder van SCK•CEN-domein. De sinaasappelspin, grijze zandbij, mierenleeuw en megarhyssa – die met zijn lange angel wespenlarven in de schors van berkenbomen zoekt –, gedijen er goed. De gekraagde roodstaart broedt er. Kwetterende sijsjes zoeken er eten op de elzenproppen. In het voorjaar staat er dalkruid in bloei, een plant die uitsluitend in erg oude bossen voorkomt. "Bossen die sinds 1780 onafgebroken bestaan", verduidelijkt Staf. "Naarmate het warmer wordt, verschijnen her en der andere zeldzame lentebloemen: de gevlekte orchis, grote ratelaar en klokjesgentiaan. Er zijn dus heel wat natuurschatten op ons natuurdomein te ontdekken." Om de vegetatie in toom te houden, zet SCK•CEN Schotse Highlanders in. "Die indrukwekkende, gehoornde runderen zorgen voor een natuurlijke begrazing van het grasland, zodat die lentebloemen de kans krijgen om zichzelf te tonen."

SCK•CEN heeft dus altijd al aandacht geschonken aan een natuurlijk beheer van zijn terreinen, maar het onderzoekscentrum steekt met de ondertekening van de 'Green deal: bedrijven en biodiversiteit' op 20 september 2018 een tandje bij. "De bedoeling is om een prachtig, Kempisch landschap te creëren door de streekeigen fauna en flora op een natuurlijke manier te stimuleren en zo de biodiversiteit te verhogen", aldus Staf. De natuur mag voortaan dus meer zijn gang gaan en dat uit zich ook in een andere beheersaanpak. "Het routinematige maaien en snoeien ruimt plaats voor een extensief natuurbeheer. Een natuurbeheer waarbij menselijke inmenging beperkt blijft. Vroeger verwijderden we bijvoorbeeld het dode hout in onze bossen en rooiden we afgeknapte bomen. Nu mag dat blijven liggen, zolang het maar veilig blijft. Het terrein is immers gedeeltelijk opengesteld voor wandelaars."

Stap voor stap

Net als Rome niet op één dag gebouwd is, vraagt ook dit project tijd. "We zijn volop bezig met de uitwerking van een stappenplan. Een natuurbeheerplan dien je in voor een termijn van 27 jaar. Je moet dus weten waaraan je begint en hoe je het wil laten evolueren", vertelt Staf Bosch. Daarom zal SCK•CEN eerst een nulmeting laten uitvoeren om de huidige stand van het terrein in kaart te brengen. "Zo gaan we na welke planten er groeien en welke dieren of insecten er al leven. Daarna zal een studie uitwijzen hoe we de biodiversiteit kunnen verhogen, met zoveel mogelijk streekeigen en landschapsgebonden groen. Zo willen we een omgeving scheppen waar mens en dier zich thuis voelt."

HET OP ÉÉN NA GROOTSTE BEDRIJF

Deze Green Deal is een initiatief van voormalig Vlaams minister van Leefmilieu Joke Schauvliege om bedrijven en sectoren te vergroenen, met het oog op het behoud van de plaatselijke fauna en flora. Op 20 september 2018 ondertekende SCK•CEN, samen met meer dan 110 andere bedrijven, de green deal. Op het moment van de ondertekening was SCK•CEN met zijn 371 ha, na Brussels Airport, het tweede grootste bedrijf dat de uitdaging aangaat. Intussen sloten meer bedrijven en organisaties zich aan.

Staf Bosch, beheerder van SCK•CEN-domein

Voor de invulling van dat plan rekenen de Centrale Technische Diensten (CTS) op de inbreng van verschillende stakeholders. “Enkele gemotiveerde collega’s richtten anderhalf jaar geleden ook een werkgroep ‘Natuur’ op. Samen met enkele leden van die werkgroep zullen we regelmatig overleggen over de aanpak van de Green Deal. Alle inbreng is welkom.” In 2019 zal SCK•CEN ook een masterplan uitwerken, waarin het onderzoekscentrum zijn volledige infrastructuur op het technische domein – gaande van gebouwenpark en verkeerscirculatie tot de (natuur)beleving – onder de loep neemt. “Ons engagement is dus geen loze belofte, maar wordt juist versterkt in onze bedrijfsvoering.”

“Waarom niet al wandelend vergaderen in plaats van een zoveelste meeting in een vergaderzaaltje bij te wonen?”

Surplus voor het personeel

Een van de actiepunten die alvast niet in het plan mogen ontbreken, is heideherstel. “Schapen komen in beeld voor begrazing. Verder willen we de naaldbossen geleidelijk omvormen tot gemende bossen”, legt Staf uit. SCK•CEN zal ook de kans grijpen om ‘kleine’ hoekjes te vergroenen. “Denk bijvoorbeeld aan insectenhôtels die we met onze eigen houtvoorraad kunnen bouwen. En waarom niet al wandelend vergaderen in plaats van een zoveelste meeting in een vergaderzaaltje bij te wonen? Dit initiatief is dus niet enkel mooi meegenomen voor de natuur, ook alle medewerkers en bezoekers zullen van al dat groen kunnen genieten.”

Groeimeter

Gepland én kostenbewust besteden

Doelen vooropstellen. Plannen. Het is onmisbaar voor elke organisatie, zowel op het vlak van project outcomes als financiële resultaten. In 2018 hebben we hier met zijn allen hard aan gewerkt. Met succes! Door vooruit te denken, te plannen en te budgetteren, hebben we in 2018 meer kunnen realiseren. De realisatiegraad – financiële groeimeter – klokte af op een beter resultaat dan ooit tevoren. Om die groei door te zetten en aan een mooie toekomst voor SCK•CEN te bouwen, blijft het een belangrijke focus.

Kathleen Overmeer

Instituutsdirecteur Algemene Diensten en Administratie

